

**WARMIŃSKO-MAZURSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
Z SIEDZIBĄ W OLSZTYNIE**

RESTRUKTURYZACJA MAŁYCH GOSPODARSTW

*w ramach poddziałania
„Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej
na rzecz rozwoju małych gospodarstw”
objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich
na lata 2014–2020*

Maria Suszko

Olsztyn, 2016 r.

**Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
z siedzibą w Olsztynie**

ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn, tel./fax (89) 535 76 84, 526 44 39
e-mail: sekretariat@w-modr.pl, www.w-modr.pl

WMODR Oddział w Olecku

ul. Kolejowa 31, 19-400 Olecko, tel. 87 520 30 31, fax. 87 520 22 17
e-mail: olecko.sekretariat@w-modr.pl

Dyrektor WMODR
mgr inż. Damian Godziński

Zastępca Dyrektora WMODR
mgr Małgorzata Micińska-Wąsik

Zastępca Dyrektora WMODR
mgr inż. Zdzisław Kamiński

Druk:

Warmińsko – Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie
e-mail: redakcja@w-modr.pl, www.w-modr.pl

Nakład: 200 egz.

KOMU MOŻE BYĆ PRYZNANA POMOC ?

Rolnikowi albo małżonkowi rolnika, jeżeli:

1. Jest posiadaczem samoistnym lub zależnym:
 - a) *gospodarstwa rolnego obejmującego co najmniej 1 ha UR i, lub*
 - b) *nieruchomości służącej do prowadzenia produkcji w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników;*
2. „Gospodarstwo jest położone na terytorium RP;
3. Wielkość ekonomiczna gospodarstwa jest mniejsza niż 10 tys. euro;
4. Gospodarstwo jest prowadzone w celach zarobkowych, osobiście i na własny rachunek (z wyłączeniem chowu i hodowli ryb), ale nie w celach naukowo-badawczych;
5. Jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
6. Jest pełnoletni w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
7. Podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie jako rolnik albo małżonek rolnika nieprzerwanie przez co najmniej 24 miesiące poprzedzające miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy i w tym okresie nie prowadził innej działalności gospodarczej”;
8. Nie przyznano mu albo przyznano, lecz nie wypłacono mu pomocy finansowej z powodu rezygnacji z tej pomocy, niedopełnienia przez beneficjenta warunków, z zastrzeżeniem których została wydana decyzja o przyznaniu pomocy albo zawarta umowa o przyznaniu pomocy, lub niezłożenia wniosku o płatność:
 - a) *w ramach działań „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, „Modernizacja gospodarstw rolnych”, „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” objętych PROW na lata 2007–2013,*
 - b) *na objęte programem operacje typu: „Modernizacja gospodarstw rolnych” lub „Premie dla młodych rolników” lub „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” w ramach PROW na lata 2014-2020;*
9. Przedłożył biznesplan dotyczący rozwoju gospodarstwa, zwany dalej „biznesplanem”, oraz zobowiązał się do zrealizowania tego biznesplanu.

WYSOKOŚĆ POMOCY

1. Pomoc przyznaje się w wysokości 60 tys. zł, jednak nie więcej niż równowartość **15 tys. euro**, i wypłaca się ją w dwóch ratach:

- **pierwsza rata** – w wysokości 80% całkowitej wartości pomocy, ale nie więcej niż 48 tys. zł;
- **druga rata** – w wysokości 20% całkowitej wartości pomocy, ale nie więcej niż 12 tys. zł.

2. Pomoc przyznaje się na dane gospodarstwo tylko raz.

3. O pomoc nie mogą ubiegać się gospodarstwa, na które przyznano pomoc, jeżeli zostało stwierdzone wygaśnięcie decyzji o przyznaniu pomocy albo została uchylona decyzja o przyznaniu pomocy

NA JAKIE OPERACJE PRYZNAWANA JEST POMOC ?

1. Na restrukturyzację gospodarstwa w zakresie produkcji żywnościowych lub nieżywnościowych produktów rolnych lub przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie;

2. Polegającą na:

- a) *przeprowadzeniu inwestycji w środki trwałe oraz*
- b) *udziale w szkoleniach lub*
- c) *korzystaniu z usług doradczych, lub*
- d) *udziale w zorganizowanych formach współpracy producentów rolnych, w szczególności w celu dostarczenia na rynek większych ilości produktów i przygotowywania ich do sprzedaży, lub*
- e) *realizacji innych działań niezbędnych do przeprowadzenia restrukturyzacji gospodarstwa;*

3. Która spowoduje wzrost wielkości ekonomicznej gospodarstwa do co najmniej **10 tys. euro**, ale co najmniej o 20% w stosunku do wielkości wyjściowej.

4. Realizacja operacji przyczyni się do restrukturyzacji gospodarstwa, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli ma na celu poprawę konkurencyjności i zwiększenie rentowności gospodarstwa oraz doprowadzi do wzrostu wielkości

CO TO JEST WIELKOŚĆ EKONOMICZNA ?

- ✚ **Wielkość ekonomiczna** gospodarstwa, jest ustalana na podstawie całkowitej rocznej standardowej produkcji gospodarstwa wyrażonej w euro.
- ✚ **Całkowita roczna standardowa produkcja gospodarstwa**, , jest ustalana na podstawie współczynników standardowej produkcji, obliczonych zgodnie z metodologią Unii Europejskiej .
- ✚ **Przy ustalaniu** wyjściowej wielkości ekonomicznej gospodarstwa posiadanego przez rolnika, bierze się pod uwagę:”

1) w przypadku produkcji zwierzęcej – stan średni zwierząt w roku, w którym przypada dzień rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy;

2) w przypadku produkcji roślinnej – uprawy w plonie głównym w roku, w którym przypada dzień rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, przy czym za plon główny uznaje się uprawę, której okres wegetacji jest najdłuższy;

3) użytki rolne, wchodzące w skład tego gospodarstwa w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy:

a) stanowiące przedmiot własności tego rolnika,

b) oddane w użytkowanie wieczyste temu rolnikowi,

c) które są dzierżawione przez tego rolnika z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa lub od jednostek samorządu terytorialnego na podstawie umowy dzierżawy zawartej na czas nieoznaczony albo na okres co najmniej 7 lat od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy,

d) które są dzierżawione przez tego rolnika od podmiotów innych niż wymienione w lit. c, jeżeli umowa dzierżawy została zawarta:

- w formie aktu notarialnego albo z datą pewną oraz
- na okres co najmniej 7 lat od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy,

e) do których temu rolnikowi przyznano jednolitą płatność obszarową na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, pomoc finansową w ramach działań obszarowych w ramach PROW 2007–2013 lub programu **co najmniej w roku, w którym złożono wniosek o przyznanie pomocy**, a jeżeli w danym roku nie przyznano jeszcze płatności lub pomocy, płatność lub pomoc została przyznana co najmniej w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

Przy ustalaniu docelowej wielkości ekonomicznej gospodarstwa, :

uwzględnia się:

powierzchnię użytków rolnych stanowiących przedmiot własności rolnika, oddanych w użytkowanie wieczyste lub dzierżawionych przez rolnika z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa lub od jednostek samorządu terytorialnego, która stanowi co najmniej 70% powierzchni gospodarstwa posiadanego przez rolnika.”;

bierze się pod uwagę:

- w przypadku, gdy dzień upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy przypada do dnia 15 maja danego roku – stan średni zwierząt oraz uprawy w plonie głównym w roku poprzedzającym rok, w którym upływa 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy;
- w przypadku, gdy dzień upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy przypada po dniu 15 maja danego roku – stan średni zwierząt oraz uprawy w plonie głównym w roku, w którym upływa 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy.

ZAŁĄCZNIKI DO WNIOSKU

- **kopia dokumentu tożsamości** podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy i jego małżonka;
- **biznesplan** na informatycznym nośniku danych (CD lub DVD), zapisany w pliku udostępnionym do pobrania na stronie internetowej Agencji, oraz wydruk z podsumowaniem tego biznesplanu;
- **kopie dokumentów** potwierdzających posiadanie samoistne lub zależne gospodarstwa, w którym będzie realizowana operacja,
- **kopie dokumentów** potwierdzających posiadanie odpowiednich kwalifikacji zawodowych, w tym stażu pracy,
- **oświadczenie małżonka** podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy o wyrażeniu zgody na ubieganie się o przyznanie pomocy przez ten podmiot – w przypadku osób pozostających w związku małżeńskim;
- **oświadczenie współposiadacza** gospodarstwa o wyrażeniu zgody na ubieganie się o przyznanie pomocy przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, w przypadku gdy operacja będzie realizowana w gospodarstwie stanowiącym przedmiot współposiadania;
- **zaświadczenie potwierdzające wpis** w ewidencji podatników podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej, wydane przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego – w przypadku gdy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy prowadzi produkcję w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej.

Kopie dokumentów dołącza się w formie kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji lub podmiot, który wydał dokument, lub poświadczonych przez notariusza.

KOLEJNOŚĆ PRZYSŁUGIWANIA POMOCY (punktacja):

- ✚ Pomoc przysługuje w kolejności ustalonej dla województwa przy zastosowaniu kryteriów wyboru operacji.
- ✚ O kolejności decyduje suma uzyskanych punktów, z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, przyznanych na podstawie następujących kryteriów wyboru operacji.

1. Kwalifikacje zawodowe (rolnicze):

- a) *stopień naukowy doktora lub ukończone studia trzeciego stopnia z dziedziny nauk rolniczych lub z dziedziny nauk weterynaryjnych – 5 punktów, lub*
- b) *ukończone studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie, lub studia magisterskie na kierunku wymienionym w ust. 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia lub na kierunkach studiów, w ramach których zakres kształcenia albo standardy kształcenia obejmują treści związane z działalnością rolniczą, w wymiarze łącznym co najmniej 200 godzin) – 5 punktów, lub*
- c) *ukończone studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie, lub studia magisterskie na kierunku innym niż wymienione w ust. 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia oraz co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie lub ukończone studia podyplomowe w zakresie związanym z działalnością rolniczą – 5 punktów,*
- d) *w odniesieniu do zawodów wymienionych w ust. 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia – 5 punktów,*
- e) *w odniesieniu do zawodów wymienionych w ust. 3 załącznika nr 1 do rozporządzenia – 4 punkty,*
- f) *tytuł wykwalifikowanego robotnika lub tytuł mistrza, lub tytuł zawodowy, lub tytuł zawodowy mistrza, w zawodzie wymienionym w ust. 3 załącznika nr 1 do rozporządzenia, uzyskany w formach pozaszkolnych, oraz co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie – 3 punkty,*
- g) *wykształcenie średnie oraz co najmniej 4-letni staż pracy w rolnictwie – 2 punkty,*
- h) *wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz co najmniej 5-letni staż pracy w rolnictwie –1 punkt;*

2. Rodzaj planowanej produkcji:

- a) zobowiązanie do uczestnictwa w unijnym systemie jakości w ramach działania „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” objętego programem **-2 punkty**, a w przypadku uczestnictwa w systemie rolnictwa ekologicznego, jeżeli powierzchnia użytków rolnych gospodarstwa objętym systemem stanowi co najmniej 50% pow. UR tego gospodarstwa **- 4 punkty**,”
- b) produkcja roślin wysokobiałkowych, jeżeli powierzchnia użytków rolnych, na których będą uprawiane te rośliny, wynosi co najmniej 1 ha **- 2 punkty**;

3. Kompleksowość biznesplanu:

- a) inwestycja budowlana związana z działalnością rolniczą **- 2 punkty**,
- b) udział w szkoleniach lub z korzystania z usług doradczych **- 0,5 punktu** za każde z tych działań, jednak nie więcej **niż 2 punkty**,
- c) prowadzenie działań w zakresie przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie **-1 punkt**,
- d) prowadzenie działalności w zakresie przetwarzania produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie **- 3 punkty**,
- e) udział w zorganizowanych formach współpracy producentów rolnych **-2 punkty**.

4. Wpływ na realizację celów przekrojowych, o których mowa w art. 5 rozporządzenia nr 1305/2013:

a) w zakresie ochrony środowiska i klimatu:

- udział zbóż w strukturze zasiewów na gruntach ornych mniejszy lub równy 66% – się **0,5 punktu**,
 - zobowiązanie do przygotowywania planu nawozowego oraz stosowanie tego planu **-2 punkty**,
 - inwestycje w zakresie ochrony środowiska i zapobieganiu zmianom klimatu - nie więcej niż 5 punktów,
- b) w zakresie innowacyjności za postęp biologiczny, organizację produkcji, nowoczesne technologie produkcji lub innowacyjny produkt – **po 1 punkcie** za każdy z tych obszarów, jednak nie więcej niż **2 punkty**;

5. Docelowa wielkość ekonomiczna gospodarstwa:

- a) więcej niż 20 tys. euro **-5 punktów**,
- b) więcej niż 16 tys. euro i nie więcej niż 20 tys. euro **-3 punkty**,
- c) więcej niż 12 tys. euro i nie więcej niż 16 tys. euro **-1 punkt**;

6. Jeżeli w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy nie ma więcej niż 40 lat **-3 punkty**.

OBOWIĄZKI BENEFICJENTA

- ✚ Prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie, którego rozwoju dotyczy biznesplan, co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy;
- ✚ Realizacja biznesplanu w terminie przewidzianym w biznesplanie, lecz nie później niż do dnia upływu 3 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy, w szczególności:
 - prowadzenie gospodarstwa zgodnie z zaplanowaną strukturą produkcji,
 - zrealizowanie wszystkich zaplanowanych działań
 - osiągnięcie wzrost wielkości ekonomicznej gospodarstwa do poziomu co najmniej 10 tys. euro oraz utrzymać ten poziom co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy,
 - osiągnięcie wzrostu wielkości ekonomicznej gospodarstwa o co najmniej 20% w stosunku do wyjściowej wielkości ekonomicznej i utrzymać ten wzrost co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy;
- ✚ Prowadzenie ewidencji przychodów i rozchodów w gospodarstwie lub księgi przychodów i rozchodów, lub księgi rachunkowej, lub ewidencji przychodów i rozchodów na podstawie odrębnych przepisów co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy;
- ✚ Prowadzenie działań, z tytułu których przyznano punkty, co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy;
- ✚ Umożliwienie przeprowadzenia przez uprawnione podmioty kontroli na miejscu lub kontroli dokumentów;
- ✚ Udostępnienie uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do monitorowania i ewaluacji programu;
- ✚ Przechowywanie dokumentów związanych z przyznaną pomocą co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy.

Podstawa prawna

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 23 października 2015 r.

w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 30 czerwca 2016 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty raz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego (adres, kontakt)

PZDR w Bartoszycach , ul. Hubalczyków 2, (89) 7622205, pzdr.bartoszyce@w-modr.pl
PZDR w Braniewie , ul. Kościuszki 118, (55) 2432846, pzdr.braniewo@w-modr.pl
PZDR w Działdowie , Lidzbark, ul. Jeleńska 6 lok. 13/2, (23) 6961975, pzdr.dzialdowo@w-modr.pl
PZDR w Elblągu , ul. Grunwaldzka 2, (55) 2353236, pzdr.elblag@w-modr.pl
PZDR w Elku , ul. Suwalska 84, (87) 6216967, pzdr.elk@w-modr.pl
PZDR w Giżycku , ul. Przemysłowa 2, (87) 4285199, pzdr.gizycko@w-modr.pl
PZDR w Gołdapi , ul. Wolności 20, (87) 6151957, pzdr.goldap@w-modr.pl
PZDR w Iławie , ul. Lubawska 3, (89) 6493773, pzdr.ilawa@w-modr.pl
PZDR w Kętrzynie , ul. Powstańców warszawy 3. (89) 7513093, pzdr.ketrzyn@w-modr.pl
PZDR w Lidzbarku Warm. ul. Krasickiego 1/48, (89) 7672310, pzdr.lidzbark@w-modr.pl
PZDR w Mrągowie , ul. Komoranów 1, (89) 7412451, pzdr.mragowo@w-modr.pl
PZDR w Nowym M.Lub. , ul. Jagiellońska 24d, (56) 474 21 88, pzdr.nowe.miesto@w-modr.pl
PZDR w Nidzicy , ul. Słowackiego 17, (89) 6252650, pzdr.nidzica@w-modr.pl
PZDR w Olecku , ul. Kolejowa 31, (87) 5203031, pzdr.olecko@w-modr.pl
PZDR w Olsztynie , Biskupiec, ul. Niepodległości 4A, (89) 7152259, pzdr.olsztyn@w-modr.pl
PZDR w Ostródzie , ul. Składowa 2, (89) 6462424, pzdr.ostroda@w-modr.pl
PZDR w Pisz , ul. Wojska Polskiego 33, (87) 4232033, pzdr.pisz@w-modr.pl
PZDR w Szczytnie , ul. Kościuszki 1/6, (89) 6243059, pzdr.szczytno@w-modr.pl
PZDR w Węgorzewie , ul. Kraszewskiego 40, (87) 4271221, pzdr.wegorzewo@w-modr.pl

